

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Лип'янської гімназії

Карлівської міської ради

Людмила ПОЛТАВСЬКА

:

**Освітня програма
Лип'янської гімназії
Карлівської міської ради
на 2024-2025 навчальний рік**

Рівні освіти: початкова та базова середня освіта

СХВАЛЕНО на засіданні
педагогічної ради гімназії,
протокол №1 від 30.08.2024 року

ЗМІСТ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	
II. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	
III. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ.....	
IV. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ.....	
V. ОПИС ОЧІКУВАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ.....	
VI. ПЕРЕЛІК ВАРІАНТІВ ТИПОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ ТА МОДЕЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ.....	
VII. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	
VIII.КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВИЙ СКЛАДНИК ДЛЯ ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ.....	
IX. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ.....	
ДОДАТОК 1.....	
ДОДАТОК 2.....	

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Лип'янська гімназія Карлівської міської ради (далі - заклад освіти, гімназія) є комунальним закладом базової середньої освіти з включенням дошкільного підрозділу.

Повна назва закладу освіти: Лип'янська гімназія Карлівської міської ради.

Скорочена назва закладу освіти: Лип'янська гімназія

Юридична адреса: вулиця Центральна, будинок 14, с. Лип'янка, Полтавський район, Полтавська область, 39530

E-mail: lupshkola@ukr.net

Код ЄДРПОУ 22545326

Внутрішні нормативні документи, що регламентують діяльність закладу – Статут Лип'янської гімназії Карлівської міської ради (нова редакція), затверджений рішенням четвертої сесії дев'ятого скликання Карлівської міської ради від 14 червня 2023 року.

Мова навчання: українська.

Форми здобуття освіти: інституційна (очна (денна), з використанням дистанційних технологій (за потреби)); індивідуальна (педагогічний патронаж). У гімназії функціонує 5 класів з інклюзивним навчанням.

Лип'янська гімназія Карлівської міської ради є комунальним закладом загальної середньої освіти, який забезпечує здобуття освіти на рівнях дошкільної, початкової та базової середньої освіти .

У Лип'янській гімназії Карлівської міської ради у 2024-2025 навчальному році - 8 класів. Для 3 учнів організована індивідуальна форма навчання (3 клас – 2 учні, 7 клас 1 учень). Всього у закладі 74 учнів, які навчатимуться у I зміну.

Дошкільний підрозділ гімназії налічує 16 вихованців.

У 2024-2025 навчальному році у закладі створено 5 інклюзивних класів для 8 учнів з особливими освітніми потребами (2 клас – 1 учениця; 4 клас – 2 учнів; 5 клас – 2 учнів; 6 клас – 1 учениця; 7 клас – 2 учнів).

Для 22 учнів 1-4 класів організовано роботу групи продовженого дня.

У закладі ведеться робота гуртка національно – патріотичного виховання (2 години) з кількістю 31 учень.

II. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Освітня програма Лип'янської гімназії зумовлена якісним оновленням змісту освіти, що полягає в необхідності зробити її відповідною потребам сучасного життя, запитам суспільства щодо якісної та доступної освіти.

Головна мета освітнього закладу - надання освітніх послуг, різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності.

Основні завдання закладу:

- створення безпечного розвивального освітнього середовища, вільного від будь-яких проявів насильства, дискримінації, булінгу, цькування та забезпечення прав, свобод та інтересів дітей;
- підвищення ефективності освітнього процесу з урахуванням потреб суспільства, потреб особистості учня шляхом використання інноваційних технологій навчання, комп'ютеризації освітнього процесу;
- різнобічний розвиток індивідуальності дитини на основі виявлення її задатків і здібностей, формування ціннісних орієнтирів, задоволення інтересів і потреб;
- збереження і зміцнення морального, фізичного і психічного здоров'я гімназистів, виховання громадянина України, національно свідомої, вільної, демократичної, життєво і соціально компетентної особистості, здатної здійснювати самостійний вибір і приймати відповідальні рішення у різноманітних життєвих ситуаціях;
- формування в учнів бажання і уміння вчитися, виховання потреби і здатності до навчання упродовж усього життя, вироблення умінь практичного і творчого застосування здобутих знань;
- становлення в учнів цілісного наукового світогляду, загальнонаукової, загальнокультурної, технологічної, комунікативної і соціальної компетентностей на основі засвоєння системи знань про природу, людину, суспільство, культуру, виробництво, оволодіння засобами пізнавальної і практичної діяльності;
- виховання в учнів любові до праці, забезпечення умов для їх життєвого і професійного самовизначення, формування готовності до свідомого вибору і оволодіння майбутньою професією;
- виховання гімназиста як людини моральної, відповідальної, з розвиненим естетичним і етичним ставленням до навколишнього світу і самої себе;
- запровадження в закладі освіти інноваційних підходів, форм, методів і засобів навчання;
- забезпечення ефективної взаємодії та співпраці всіх учасників освітнього процесу.

Освітня програма гімназії на 2024-2025 навчальний рік розроблена відповідно до Конституції України; Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»; постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» із змінами, внесеними відповідно до постанов КМУ від 24.07.2019 №688, від 30.09.2020); Постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 №898 «Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти» із змінами, внесеними відповідно до постанови КМУ від 30.08.2022 №972; Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними відповідно до постанови КМУ від 07.08.2013 №538, від 26.02.2020 № 143); розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»; розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 №903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»; наказу МОН від 13.07.2021 №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»; наказу МОН України від 05.05.2008 №371 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти»; наказу МОН України від 13.04.2011 №329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»; наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2016 №8 «Про затвердження Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти», із змінами внесеними наказами МОН України від 06.06.2016 № 624, від 24.04.2017 №635, від 10.07.2019 №955, від 10.02.2021 №160, від 15.02.2023 №165); наказу МОН України від 25.04.2013 №466 «Про затвердження Положення про дистанційне навчання» (із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки від 01.06.2013 №660, від 14.07.2015 №761, від 08.09.2020 №1115); наказу МОН України від 14.07.2015 №762 «Про затвердження Порядку переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання (із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки від 08.05.2019 № 621, від 01.03.2021 № 268); наказу Міністерства освіти і науки України від 20.05.2024 № 714, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 червня 2024 р. за № 819/42164 «Про затвердження Змін до Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»; наказу Міністерства освіти і науки України від 07.12.2018 № 1369 «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації; наказу Міністерства освіти і науки України від 23.04.2019 № 536 «Про затвердження Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти», із змінами, внесеними згідно з наказами МОН від 10.02.2021 № 160; наказу Міністерства освіти і науки від 25 червня 2028 року «Про затвердження Порядку створення

груп подовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 липня 2018 р. № 865/32317; Постанови Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2011 р. № 872 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» {Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 588 від 09.08.2017}; наказу МОН України від 08.06.2018 №609 «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти»; наказів Міністерства освіти і науки від 02.08.2024 № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання», від 09.08.2024 №1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»; Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, із змінами від 20.09.2021 №1984, від 01.08.2022 №1371; листа Міністерства освіти і науки України від 23.08.2024 № 1/15281-24 «Про організацію 2024/2025 навчального року в закладах загальної середньої освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 23.07.2024 № 841 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»

Освітній процес у закладі організовується в межах навчального року, що розпочинається 2 вересня 2024 року і триває до 30 червня 2025 року.

Виконання навчальних планів та програм можливе без урахування показників з кількості днів, відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» та рекомендацій Міністерства освіти і науки України.

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року залежно від безпекової ситуації тощо.

Навчальні заняття для учнів організовуються за семестровою системою:

I семестр: 02.09.2024 – 27.12.2024

II семестр: 13.01.2025 – 30.05.2025

Початок занять о 08 год.30 хв.

Гімназія буде працювати за 5-денним робочим тижнем.

Заняття в гімназію розпочинаються о 8 год 30 хв, закінчуються в:

- 1-4 класах о 12 – 05 (13-00);
- 5-9 класах - о 13.05 - 14-00 - 14-55.

Гурткова робота (національно – патріотичне виховання, 2 год/тиждень) проводиться за окремим розкладом, затвердженим директором.

Впродовж навчального року для учнів 1-9 класів проводяться осінні, зимові, весняні канікули, загальною тривалістю не менше 30 днів.

Осінні: 26.10.2024 – 03.11.2024

Зимові: 28.12.2024 – 12.01.2025

Весняні: 29.03.2025 – 06.04.2025.

У залежності від епідеміологічної ситуації та подій у державі можлива гнучка структура навчального року, що передбачає можливість внесення змін до термінів проведення канікул, початку та завершення навчальних семестрів.

З метою забезпечення якісної освіти під час карантину, надзвичайних ситуацій та воєнного стану можлива організація освітнього процесу (навчальні заняття, консультації) шляхом змішаного навчання.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативна тривалість уроків:

- у 1 класі – 35 хвилин;
- у 2-4 класах – 40 хвилин;
- у 5-9 класах - 45 хвилин.

Режим дня у закладі підпорядкований створенню оптимальних умов для здійснення успішної освітньої діяльності. Розклад уроків складається із урахуванням динаміки працездатності учнів протягом дня, тижня, семестру, чергування видів діяльності і раціонального розподілу навчального навантаження.

Закінчується навчальний рік проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової та базової середньої освіти.

III. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років (виповниться до 1 грудня поточного року), можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, за наявності медичної довідки. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової та основної шкіл, учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8, зі змінами.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття освіти за інших умов.

IV.ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Освітні галузі реалізуються через окремі предмети:

1-4 класи

Освітні галузі	Навчальні предмети
Мовно-літературна, у тому числі: Рідномовна освіта Іншомовна освіта	Українська мова Іноземна мова (англ.)
Математична	Математика
Природнича	Я досліджую світ Інформатика
Технологічна	
Інформатична	
Соціальна і здоров'язбережувальна	
Громадянська та історична	
Мистецька	Мистецтво
Фізкультурна	Фізична культура

5-7 класи

Освітні галузі	Навчальні предмети		
	5 клас	6 клас	7 клас
Мовно-літературна	Українська мова Українська література Зарубіжна література Іноземна мова (англ.)	Українська мова Українська література Зарубіжна література Іноземна мова (англ.)	Українська мова Українська література Зарубіжна література Іноземна мова (англ.)
Математична	Математика	Математика	Алгебра Геометрія
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	Інтегрований курс «Пізнаємо природу» Географія	Біологія Географія Фізика Хімія
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» Етика	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» Етика	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»
Громадянська та історична	Вступ до історії України та	Історія України. Всесвітня історія	Історія України Всесвітня історія

	громадянської освіти		
Інформатична	Інформатика	Інформатика	Інформатика
Технологічна	Технології	Технології	Технології
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	Інтегрований курс «Мистецтво»	Інтегрований курс «Мистецтво»
Фізична культура	Фізична культура	Фізична культура	Фізична культура

8-9 класи

Освітні галузі	Навчальні предмети II ступінь
	8-9 класи
Мови і літератури	Українська мова Українська література Зарубіжна література Іноземна мова (англ.)
Математика	Алгебра Геометрія
Природознавство	Біологія Географія Фізика Хімія
Суспільствознавство	Історія України Всесвітня історія Основи правознавства
Технології	Трудове навчання Інформатика
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я Фізична культура
Мистецтво	Образотворче мистецтво Музичне мистецтво Мистецтво

Загальний обсяг навчального навантаження на рік подано в таблиці:

Клас	Кількість годин на тиждень	Кількість годин на рік
1 клас	22	770
2 клас	24	840
3 клас	15	525
4 клас	25	875
Разом	86	3010
5 клас	29	1015
6 клас	32	1120
7 клас	34	1190
8 клас	31,5	1102,5
9 клас	33	1155
Разом	159,5	5582,5
ВСЬОГО	245,5	8592,5

Розподіл навчального навантаження на тиждень подано у навчальних планах Лип'янської гімназії у додатках 1- 5.

У навчальних планах зазначені зміст і структура кожного рівня освіти, встановлене погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначене гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Освітня програма закладу освіти включає інваріантну складову. Варіативна складова в світній програмі не використовується.

Предмети та курси з навчальним навантаженням 0,5 години на тиждень вивчаються протягом одного семестру.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Так як на час укладення освітньої програми на 2024-2025 навчальний рік відсутня модельна навчальна програма з громадянської освіти, педагогічна рада (протокол № 1 від 30.08.2024) вирішила у робочому навчальному плані для 6 та 7 класів до годин історії України додати години громадянської освіти, інтегрувавши теми громадянської освіти в курс історії України.

Навчальна програма у 5-7 класах з фізичної культури побудована за модульною системою. Повна зміна варіативних модулів відбувається на початку навчального року. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» у 8-9 класах формується із варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази, кадрового забезпечення: «Футбол», «Легка атлетика», «Гімнастика», «Волейбол», «Баскетбол».

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань закладу, тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура», «Здоров'я, безпека та добробут», «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

У відповідності до Типових навчальних планів для закладів загальної середньої освіти гранично допустиме навантаження не перевищує допустимої сумарної кількості годин тижневого навантаження учнів, встановленої Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти, затвердженим наказом МОЗ України від 25.09.2020 року № 2205, зі змінами.

Навчальні плани Лип'янської гімназії спрямовані на задоволення освітніх запитів і потреб учнів та їх батьків. При складанні навчального плану враховано реальний стан навчально-методичного та кадрового забезпечення освітнього процесу в закладі. Такі структура та зміст навчального плану спрямовують організацію освітнього процесу на розкриття та розвиток творчих здібностей учнів, створюють умови для майбутнього професійного самовизначення та самореалізації, а також формуванню та реалізації життєвих планів учнів.

V. ОПИС ОЧІКУВАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової загальної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 №898, Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затверджених Кабінетом Міністрів України від 23.11.2011 № 1392 (із змінами, внесеними Постановами КМУ від 07.08.2013 № 538, від 26.02.2020 №143) визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної галузі та навчальних програм.

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України 21.02.2028 №87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688, вимоги до обов'язкових результатів навчання для учнів 1-4 класів визначаються з урахуванням компетентнісного підходу.

До ключових компетентностей належать:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують

подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів з розумінням важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання протягом життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають:

спроможність діяти як відповідальний громадянин та брати повноцінну участь у громадському та суспільному житті, зокрема школи та класу, спираючись на розуміння соціальних, економічних і політичних понять та сталого розвитку, критичне оцінювання основних подій національної, європейської та світової історії, а також повагу до прав людини та верховенства права, цінування культурного розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України;

виявлення поваги до інших та толерантності, уміння конструктивно співпрацювати, співчувати та діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації. Дбайливе ставлення до особистого, соціального і фізичного добробуту та здоров'я, дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки і спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах, спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння, як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти визначено за такими освітніми галузями:

мовно-літературна (українська мова, мови відповідних корінних народів і національних меншин; літератури; українська мова та література для корінних народів і національних меншин; іншомовна освіта);

математична;

природнича;

технологічна;

інформатична;

соціальна і здоров'язбережувальна;

громадянська та історична;

мистецька;

фізкультурна.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів складаються з таких компонентів:

- групи результатів навчання учнів, що охоплюють споріднені загальні результати;
- спільні для всіх рівнів загальної середньої освіти загальні результати навчання учнів, через які реалізується компетентнісний потенціал галузі;
- конкретні результати навчання учнів, що визначають їх навчальний прогрес за освітніми циклами;
- орієнтири для оцінювання, на основі яких визначається рівень досягнення учнями результатів навчання на завершення відповідного циклу.

Відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898, базова середня освіта має такі цикли, як адаптаційний (5-6 класи) та базового предметного навчання (7-9 класи), що дають змогу враховувати вікові та індивідуальні особливості розвитку і потреби учнів, а також забезпечити просування індивідуальними освітніми траєкторіями.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначено на основі компетентнісного підходу.

До ключових компетентностей належать:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння:

здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо;

здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;

відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення

особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає вміння:

здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії;

здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;

відповідально використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної комунікації та досвід комунікації державною мовою;

відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації;

3) математична компетентність, що передбачає здатність розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті; моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату; усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи; набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності;

5) інноваційність, що передбачає здатність учня реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей; ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо; спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і досягати успіхів;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи, дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає впевнене, критичне і відповідальне використання цифрових технологій для власного

розвитку і спілкування; здатність безпечно застосовувати інформаційно-комунікаційні засоби в навчанні та інших життєвих ситуаціях, дотримуючись принципів академічної доброчесності;

8) навчання впродовж життя, що передбачає здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку; спроможність навчатися і працювати в колективі та самостійно, організовувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають:

спроможність діяти як відповідальний громадянин, брати участь у громадському та суспільному житті, зокрема закладу освіти і класу, спираючись на розуміння загальнолюдських і суспільних цінностей, соціальних, правових, економічних і політичних принципів, ідей сталого розвитку суспільства, співіснування людей та спільнот у глобальному світі, критичне осмислення основних подій національної, європейської та світової історії, усвідомлення їх впливу на світогляд громадянина та його самоідентифікацію;

виявлення поваги до інших, толерантність, уміння конструктивно співпрацювати, співпереживати, долати стрес і діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації; дбайливе ставлення до особистого, соціального здоров'я, усвідомлення особистих відчуттів і почуттів, здатність дослухатися до внутрішніх потреб; дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки та спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах та ґрунтуються на спільних моральних цінностях; спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності;

10) культурна компетентність, що передбачає наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин, інших держав і народів; здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у різних культурах через різні види мистецтва та інші культурні форми; прагнення до розвитку і вираження власних ідей, почуттів засобами культури і мистецтва;

11) підприємливість і фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності; здатність до активної участі в житті суспільства, керування власним життям і кар'єрою; уміння розв'язувати проблеми; готовність брати відповідальність за прийняті рішення; здатність працювати в команді для планування і реалізації проектів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність, тощо.

Основою формування ключових компетентностей є особистісні якості, особистий, соціальний, культурний і навчальний досвід учнів; їх потреби та інтереси, які мотивують до навчання; знання, уміння та ставлення, що

формується в освітньому, соціокультурному та інформаційному середовищі, у різних життєвих ситуаціях.

Наскрізними в усіх ключових компетентностях є такі вміння:

1) читати з розумінням, що передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання і усвідомлення прочитаного, розуміння інформації, записаної (переданої) у різний спосіб або відтвореної технічними пристроями, що охоплює, зокрема, уміння виявляти приховану і очевидну інформацію, висловлювати припущення, доводити надійність аргументів, підкріплюючи власні висновки фактами та цитатами з тексту, висловлювати ідеї, пов'язані з розумінням тексту після його аналізу і добору контраргументів;

2) висловлювати власну думку в усній і письмовій формі, тобто словесно передавати власні думки, почуття, переконання, зважаючи на мету та учасників комунікації, обираючи для цього відповідні мовленнєві стратегії;

3) критично і системно мислити, що виявляється у визначенні характерних ознак явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків, умінні аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях, зважати на протилежні думки та контраргументи, розрізняти факти, їх інтерпретації, розпізнавати спроби маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси і способи оцінювання якості доказів, надійності джерел і достовірності інформації;

4) логічно обґрунтовувати позицію на рівні, що передбачає здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів;

5) діяти творчо, що передбачає креативне мислення, продукування нових ідей, доброзичесне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об'єктів, ідей, уміння випробовувати нові ідеї;

6) виявляти ініціативу, що передбачає активний пошук і пропонування рішень для розв'язання проблем, активну участь у різних видах діяльності, їх ініціювання, прагнення до лідерства, уміння брати на себе відповідальність;

7) конструктивно керувати емоціями, що передбачає здатність розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших, сприймати емоції без осуду, адекватно реагувати на конфліктні ситуації, розуміти, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності, налаштовуючи себе на пошук внутрішньої рівноваги, конструктивну комунікацію, зосередження уваги, продуктивну діяльність;

8) оцінювати ризики, що передбачає вміння розрізняти прийнятні і неприйнятні ризики, зважаючи на істотні фактори;

9) приймати рішення, що передбачає здатність обирати способи розв'язання проблем на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення, досягнення поставлених цілей з прогнозуванням та урахуванням можливих ризиків та наслідків;

10) розв'язувати проблеми, що передбачає вміння аналізувати проблемні ситуації, формулювати проблеми, висувати гіпотези, практично їх перевіряти та обґрунтовувати, здобувати потрібні дані з надійних джерел, презентувати та аргументувати рішення;

11) співпрацювати з іншими, що передбачає вміння обґрунтовувати переваги взаємодії під час спільної діяльності, планувати власну та групову роботу, підтримувати учасників групи, допомагати іншим і заохочувати їх до досягнення спільної мети.

Вимоги до результатів навчання учнів визначено за такими освітніми галузями:

- мовно-літературна;
- математична;
- природнича;
- технологічна;
- інформатична;
- соціальна і здоров'язбережувальна;
- громадянська та історична;
- мистецька;
- фізична культура.

Для кожної освітньої галузі визначено:

- мету, єдину для всіх рівнів загальної середньої освіти;
- компетентнісний потенціал, що позначає здатність кожної освітньої галузі формувати всі ключові компетентності через розвиток умінь і ставлень та базові знання;

- обов'язкові результати навчання учнів;

- рекомендовану, мінімальну та максимальну кількість навчальних годин за циклами навчання (5-6, 7-9 класи).

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів складаються з таких компонентів:

- групи результатів навчання учнів, що охоплюють споріднені загальні результати;

- спільні для всіх рівнів загальної середньої освіти загальні результати навчання учнів, через які реалізується компетентнісний потенціал галузі;

- конкретні результати навчання учнів, що визначають їх навчальний прогрес за освітніми циклами;

- орієнтири для оцінювання, на основі яких визначається рівень досягнення учнями результатів навчання на завершення відповідного циклу.

VI. ПЕРЕЛІК ВАРІАНТІВ ТИПОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ, ПРОГРАМ ТА МОДЕЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ

Робочий навчальний план на 2024-2025 навчальний рік розроблено на основі Типових освітніх програм:

-**для 1-4 класів** – за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Р.Б. Шияна, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»;

- **для 5-7 класів** – за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.08.2024 №1120) «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» (додаток 3);

- **для 8-9 класів** – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» (таблиця 1).

Перелік модельних навчальних програм адаптаційного циклу (5-6 класи)

Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В. П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.)
Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.)
Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори: Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В.Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.)
Англ. мова	«Іноземна мова» 5-9 класи для закладів загальної середньої освіти Зимомря І. М., Мойсюк В.А., Тріфан М.С., Унгурян І. К., Яковчук Л. В.
Математика	Модельна навчальна програма «Математика 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор: Істер О.С.)

Пізнаємо природу	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу» 5-6 класи (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)
Вступ до історії України та громадянської освіти	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.)
Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.)
Здоров'я та безпека	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут» 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти Воронцова та інші.
Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Терещук А.І., Абрамова О.В., Гащак В.М., Павич Н.М.)
Мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори Масол Л.М., Просіна О.В.)
Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші)
Етика	Модельна навчальна програма «Етика. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ашортія Є.Д., Бакка Т.В., Желіба О.В., Козіна Л.Є., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.)
Історія України. Всесвітня історія	Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія» 6 клас для закладів загальної середньої освіти (автори Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський В.В., Мелешенко Т., Щупак І.Я.)
Географія	Модельна навчальна програма «Географія.6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І.,

	Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікітчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.
--	--

Перелік модельних навчальних програм для 7 класу (другий цикл базової середньої освіти)

Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.)
Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (у редакції 2023 року) (автори: Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А, Тригуб І. А., Качак Т. Б., Кизилова В. В., Овдійчук Л. М., Дячок С. О., Макаренко В. М.)
Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (у редакції 2023 року) (автори Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В., Мацевко-Бекерська Л. В., Юлдашева Л. П., Рудніцька Н. П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С. О., Вітко М. І., Джангобекова Т. А.)
Англ. мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.)
Алгебра	Модельна навчальна програма «Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О. С.)
Геометрія	Модельна навчальна програма «Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О. С.)
Біологія	Модельна навчальна програма «Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.)

Хімія	Модельна навчальна програма «Хімія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Григорович О. В.)
Географія	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Совенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г., Нікитчук А.В., Яценко В.С., Довгань Г.Д., Грома В.Д., Горовий О.В.)
Фізика	Модельна навчальна програма «Фізика. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Кременський Б. Г., Гельфгат І. М., Божинова Ф. Я., Ненашев І. Ю., Кірюхіна О. О.)
Історія України	Модельна навчальна програма «Історія України. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Гупан Н. М., Малієнко Ю. Б., Серова Г. В.)
Всесвітня історія	Модельна навчальна програма «Всесвітня історія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Малієнко Ю. Б., Мороз П. В.)
Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Морзе Н. В., Барна О. В.)
Здоров'я та безпека	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Андрук Н. В., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.)
Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авторки Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.)
Мистецтво	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л. М.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090)
Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженков Є. В., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Дутчак М. В.,

	Дніпров О. С., Бідний М. В., Ребрина А. А., Дерев'янка В. В., Малечко Т. А., Омеляненко І. О., Волкова І. В., Педан О. С. та інші)
--	--

Навчальні програми для 8-9 класів

8-9 класи
Навчальні оновлені програми, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів» (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698); навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 №698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам».

Автономія вчителя забезпечується академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі.

Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель має самостійно вибудовувати послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Учитель може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем. Адміністрація закладу може надавати методичну допомогу вчителю з метою покращення освітнього процесу, а не контролювати його.

VII. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Освітній процес організовується у безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Основною формою організації освітнього процесу є класно-урочна система. В освітньому процесі використовуються різні типи уроку: формування компетентностей, розвитку компетентностей, перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей, корекції основних компетентностей, комбінований урок, нетрадиційний урок тощо.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроків: формування компетентностей, розвитку компетентностей, перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей, корекції основних компетентностей, комбінований урок, екскурсії, віртуальні подорожі, форуми, семінари, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки - «суди», урок - дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, ділова гра, прес-конференції тощо.

Впроваджуються інтерактивні форми і методи навчання – дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, дитяче волонтерство тощо.

З метою засвоєння нового навчального матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться *навчально-практичні заняття*. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності.

Практичне заняття – це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних завдань).

Оглядова конференція (для 8-9 класів) передбачає обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

На *навчальній екскурсії* учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі.

Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Консультація будується за принципом запитань і відповідей.

Розвиток і корекцію основних компетентностей, крім уроку відповідного типу, можна проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо.

Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів.

Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формують висновки.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. *Практичні заняття та заняття практикуму* також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватись у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей.

Співбесіда проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей тільки у формі індивідуальної бесіди.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах, ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роль бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів.

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Учням, які готуються здавати ДПА можливе проведення консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагають зорієнтуватися у змісті окремих предметів. Консультація будується за принципом питань і відповідей.

За необхідності освітній процес може відбуватися із використанням дистанційних технологій та у змішаному режимі із застосуванням сучасних засобів комунікації та освітніх інструментів.

Заклад використовує платформу Google Classroom для проведення онлайн-занять (Gooql Meet), державну вебплатформу дистанційного навчання для школярів «Всеукраїнська школа онлайн».

Створені батьківські та учнівські групи у соціальних мережах (Viber тощо), відбувається спілкування в телефонному режимі, листування через електронну пошту тощо.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладі.

Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

VIII.КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВИЙ СКЛАДНИК ДЛЯ ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ

У закладі освіти створюються умови для забезпечення прав і можливостей осіб з особливими освітніми потребами для здобуття ними освіти на всіх рівнях освіти з урахуванням їхніх індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

Для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами на всіх рівнях освіти залучається асистент учителя.

Особам з особливими освітніми потребами освіта надається нарівні з іншими особами, у тому числі шляхом створення належного фінансового, кадрового, матеріально-технічного забезпечення та забезпечення розумного пристосування, що враховує індивідуальні потреби таких осіб, визначені в індивідуальній програмі розвитку.

Для навчання осіб з особливими освітніми потребами застосовуються види та форми здобуття освіти, що враховують їхні потреби та індивідуальні можливості.

Практичним психологом та педагогічними працівниками особам з особливими освітніми потребами надаються корекційно – розвиткові послуги (корекція розвитку та корекція мовлення), спрямовані на корекцію порушень шляхом розвитку особистості, її пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери та мовлення.

Для створення оптимальних умов оволодіння навчальним матеріалом з учнями, які потребують фізичного та (або) розумового розвитку, проводяться індивідуальні та групові заняття з корекції розвитку.

Відповідно до абзацу третього частини 5 Закону України « Про загальну середню освіту» тривалість корекційно-розвиткових занять для дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних класах, становить:

групове – 35-40 хвилин;

індивідуальне – 20-25 хвилин.

Заклад освіти створює умови для здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами шляхом забезпечення розумного пристосування та універсального дизайну.

Навчання та виховання осіб з особливими освітніми потребами здійснюються за рахунок коштів освітніх субвенцій, державного та місцевих бюджетів, інших джерел, не заборонених законодавством, у тому числі з урахуванням потреб дитини, визначених в індивідуальній програмі розвитку.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку, а тривалість здобуття ними початкової та базової середньої освіти може бути подовжена з доповненням освітньої програми корекційно-розвитковим складником.

ІХ. ОПИС ІНСТРУМЕНТІВ ОЦІНЮВАННЯ

Система оцінювання має на меті допомогти вчителю конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного й справедливого оцінювання результатів навчання.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента навчального плану.

Оцінювання результатів навчання учнів у закладі здійснюється відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17), наказу Міністерства освіти і науки України від 05.05.2008 №371 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», наказу МОН України від 13.04.2011 №329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти», наказів Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 №813 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти», від 02.08.2024 № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання», Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, Методичних рекомендацій щодо заповнення Класного журналу учнів початкових класів, затверджених наказом МОН від 07.12.2018 №1362 (із змінами, внесеними згідно з наказом МОН від 09.01.2020 № 21, № 1096 від 02.09.2020), наказу Міністерства освіти і науки України від 20.05.2024 № 714, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 червня 2024 р. за № 819/42164 «Про затвердження Змін до Порядку зарахування, відрядування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти».

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття початкової та базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: формувальне, поточне, підсумкове, семестрове, річне.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати річного оцінювання відображаються у свідоцтвах досягнень, виданих учням 1-7 класів.

Важливим компонентом освітнього процесу в НУШ є оцінювальна діяльність, що здійснюється на засадах компетентнісного, діяльнісного, суб'єкт-суб'єктного підходів та передбачає партнерську взаємодію вчителя, учнів та їхніх батьків або інших законних представників.

Результати оцінювання особистісних надбань учнів у 1-4 класах виражати вербальною оцінкою. Об'єктивні результати навчання у 1-2 класах – вербальною оцінкою (оцінювальним судженням), у 3-4 класах за рішенням педагогічної ради використовувати рівневу оцінку, яка є оцінювальним судженням із зазначенням рівня результату навчання.

Особливості організації оцінювання в певному класі можуть ініціюватися вчителем і бути затвердженими на засіданні педагогічної ради закладу.

Орієнтовна рамка оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів дозволяє забезпечити об'єктивність і точність результату оцінювання і покликана допомогти формувати оцінювальні судження та визначати рівень результату навчання.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють).

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти, отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі:

- формувального оцінювання, мета якого – відстеження особистісного розвитку учнів й опанування навчального досвіду;
- підсумкового оцінювання, мета якого - співвіднести навчальні досягнення учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Держстандартом або освітньою програмою.

Формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у закладі освіти і триває постійно. Для ефективності формувального оцінювання буде дотримано алгоритм діяльності вчителя під час його організації:

- формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей;
- визначення разом з учнями критеріїв оцінювання;
- формування суб'єктної позиції учнів у процесі оцінювання;
- дотримання принципів академічної доброчесності;
- створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія);
- коригування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання.

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учнів за рік. Під час такого оцінювання рекомендовано зіставляти навчальні досягнення учнів з очікуваними результатами навчання, визначеними в освітній програмі закладу з урахуванням Орієнтовної рамки оцінювання.

Основою для підсумкового оцінювання є результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формуального оцінювання. Підсумкову оцінку за рік визначають з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально.

Орієнтовна рамка оцінювання результатів навчання здобувачів освіти 1-4 класів

Рівень результатів навчання	Характеристика рівня результатів навчання учня/учениці
Високий	Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивно-творчому рівні реалізації навчальної діяльності у змінених з певним ускладненням (стосовно типової) навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій: визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх та взаємопов'язані з ними об'єкти; характеризує об'єкти, визначає їх спільні й відмінні ознаки, властивості; установлює причинно-наслідкові зв'язки між об'єктами; класифікує об'єкти; застосовує та комбінує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентності; знаходить за власною ініціативою необхідну додаткову інформацію з доступних джерел, узагальнює її; оцінює достовірність інформації; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему, діаграму)/текстову; прогнозує можливий результат, пропонує/випробовує різні способи виконання завдання; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань, і пропонує відповіді на них; підтримує дискусію щодо способів та результатів виконання завдань; співвідносить результати виконання завдань з припущеннями, робить висновок про досягнення результатів; обґрунтовує способи виконання завдань та їх результати; аналізує й оцінює їх, самостійно визначає раціональний спосіб/способи подолання виявленого утруднення, планує подальші навчальні дії
Достатній	Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивному рівні реалізації навчальної діяльності в аналогічних типових навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій: визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; називає самостійно істотні ознаки об'єктів, визначає спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів, установлює причинно-наслідкові зв'язки між об'єктами; застосовує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей; знаходить за власною ініціативою необхідну інформацію; перетворює почуту /побачену /прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему)/текстову; пояснює спосіб/способи виконання навчальних дій; дотримується послідовності пояснення; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань; ілюструє розуміння прикладами; контролює дотримання алгоритму дії, перевіряє результати виконання завдань можливими способами, робить висновок про досягнення

	результатів, визначає утруднення/помилки, знаходить спосіб подолання виявленого утруднення за наданими орієнтирами, самостійно виправляє помилки
Середній	Учень/учениця виконує навчальні завдання на репродуктивному рівні реалізації навчальної діяльності у типових навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій: визначає об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; для досягнення результату потребує уточнень завдання; називає істотні ознаки об'єктів, установлює спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів, угруповує об'єкти відповідно до умови за наданими орієнтирами/уточненнями в процесі діалогу з учителем/однокласниками; відтворює навчальні дії за алгоритмом/схемою, водночас потребує роз'яснень для досягнення результату; знаходить інформацію у запропонованих джерелах; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю)/текстову за зразками/за допомогою вчителя; коментує навчальні дії короткими реченнями з опорою на орієнтири (пам'ятку, зразок тощо); наводить приклади; перевіряє спосіб і результат виконання завдань за зразком, констатує правильність/неправильність результату; визначає утруднення/помилки, долає виявлене утруднення/виправляє помилки з допомогою вчителя/однокласників.
Початковий	Учень/учениця виконує навчальні завдання на рівні копіювання зразків після детального кількарядового їх пояснення учителем за допомогою таких навчальних дій: розпізнає і називає об'єкти, про які йдеться в завданнях, за заданими орієнтирами; називає окремі ознаки об'єктів; відтворює окремі операції навчальних дій для досягнення результату, зокрема копіює зразок; знаходить інформацію у запропонованому джерелі за наданим орієнтиром (малюнком, ключовим словом, порядковим номером речення тощо); відтворює частини почутої/побаченої/прочитаної інформації усно/за допомогою малюнка; коментує окремі операції короткими репліками на основі пропонування запитань; співвідносить результат виконання завдання із зразком; констатує за підказкою правильність/неправильність результату

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів 5-7 класів є формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація. Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання. Формувальне оцінювання результатів навчання учнів/учениць виконує діагностувальну, коригувальну, орієнтувальну, мотиваційно-стимульовальну, розвивальну, прогностичну та виховну функції. Його здійснюють у формі самооцінювання, взаємооцінювання, оцінювання вчителем / учителькою із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостережень учителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учня тощо).

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку. Метою підсумкового оцінювання є співвіднесення фактичних результатів навчання, яких досягли здобувачі освіти, з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом/модельною навчальною програмою за певний період навчання. Підсумкове оцінювання здійснюють періодично. Кількість підсумкових робіт, час їхнього проведення вчитель/учителька може встановлювати самостійно. Підсумкові роботи можуть забезпечувати охоплення одного, декількох або всіх груп результатів,

визначених у Державному стандарті, у межах вивченого впродовж певного періоду, і мають забезпечувати об'єктивність оцінювання. Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту. Особливості проведення, вимоги до змісту та критерії оцінювання державної підсумкової атестації Міністерство освіти і науки України визначає в установленому законодавством порядку.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу.

Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях. Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягають учні.

Загальні критерії оцінювання визначають загальні підходи до встановлення результатів навчання учнів і слугують основою критеріїв оцінювання за освітніми галузями.

Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові. Критерії оцінювання дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання у 12-бальній шкалі оцінювання.

У Свідоцтві досягнень виставляють семестрові оцінки за групами результатів. На підставі оцінок за групами результатів виставляють загальну оцінку за семестр з кожного навчального предмета / інтегрованого курсу навчального плану освітньої програми закладу освіти. Оцінка за семестр може бути скоригованою.

Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня і учениці протягом року. Річне оцінювання також може бути скоригованим.

Свідоцтво досягнень для учнів 5-7 класів складається з двох частин і передбачає характеристику навчальної діяльності учнів та фіксацію результатів навчання за групами результатів, визначеними Державним стандартом для певних освітніх галузей, з переліку навчальних предметів та інтегрованих курсів, визначених навчальним планом освітньої програми закладу освіти. «Характеристика навчальної діяльності» сформована відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом. Результатом спостереження за розвитком наскрізних умінь є виставлення відповідної позначки в стовпці «Має значні успіхи / Демонструє помітний прогрес / Потребує уваги і допомоги» після завершення кожного навчального року

або в разі зміни учнями закладу освіти. Способи організації фіксування результатів спостереження педагогічні колективи закладів освіти визначають самостійно.

Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюють відповідно до індивідуальної програми розвитку, що розробляється на основі висновку фахівців інклюзивно-ресурсного центру, де зазначено труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, що можуть впливати на ефективність застосування певних форм оцінювання.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти у 5 класі визначено адаптаційний період (вересень-жовтень 2024 року), впродовж якого не здійснювати поточне та тематичне оцінювання. Дванадцятибальна система оцінювання навчальних досягнень введеться з листопада 2024 року.

Здійснювати оцінювання навчальних досягнень з предметів освітніх галузей «Мистецтво», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Фізична культура» згідно загальних критеріїв.

Оцінювання навчальних досягнень учнів 8-9 класів здійснюється за 12-бальною шкалою, згідно з Критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти. Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

При оцінюванні навчальних досягнень учнів вчителі враховують характеристику відповіді гімназиста: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність; якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність; сформованість предметних умінь і навичок; рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо; досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези); самостійність оцінних суджень.

Оцінювання ґрунтується на позитивному принципі, що, передусім, передбачає врахування рівня досягнень учня, а не ступеня його невдач. Результати навчальної діяльності учнів на всіх етапах шкільної освіти передбачають як оволодіння знаннями, вміннями, навичками, так і формування компетентностей як загальної здатності використовувати набуті знання у повсякденному житті, давати якісну оцінку процесам і явищам, встановлювати закономірності тощо.

При оцінюванні навчальних досягнень учнів мають ураховуватися:

- характеристики відповіді учня: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези); самостійність оцінних суджень.

Названі вище орієнтири покладено в основу чотирьох рівнів навчальних досягнень учнів: початкового, середнього, достатнього, високого. Кожний наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові характеристики. Критерії оцінювання навчальних досягнень реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
I. Початковий	1	Учень (учениця) розрізняє об'єкти вивчення
	2	Учень (учениця) відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень (учениця) відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
II. Середній	4	Учень (учениця) з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Учень (учениця) виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його(її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Учень (учениця) правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Знання учня (учениці) є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності
	9	Учень (учениця) добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
IV. Високий	10	Учень (учениця) має повні, глибокі знання, здатний(а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення.

	11	Учень (учениця) має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
	12	Учень (учениця) має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

**Навчальний план
для учнів 1,2,4 класів
на 2024 – 2025 навчальний рік**

Навчальні предмети/Інтегровані курси			
	1 кл.	2 кл.	4 кл.
Українська мова	5	5	5
Іноземна мова (англійська)	2	3	3
Математика	3	3	4
Я досліджую світ	7	8	7
Інформатика	-	-	1
Мистецтво	2	2	2
Фізична культура	3	3	3
Усього	22	24	25
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	20	22	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної складової, що фінансується з бюджету	22	24	25

**Навчальний план
для учнів 3 класу
(індивідуальне навчання)
на 2024-2025 навчальний рік**

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
	на 1 учня	на 2 учнів
Українська мова	1	2
Іноземна мова (англійська)	0,5	1
Математика	1	2
Я досліджую світ	1,25	2,5
Інформатика	0,25	0,5
Мистецтво	0,25	0,5
Фізична культура	0,75	1,5
ВСЬОГО	5	10
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної складової, що фінансується з бюджету	10	

Додаток 3

**Навчальний план
для учнів 5-6 класів
на 2024-2025 навчальний рік**

Інваріантна складова		Кількість годин на тиждень	
Освітні галузі	Навчальні предмети	5 клас	6 клас
Мовно - літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	1,5+0,5	1,5+0,
	Зарубіжна література	1+1	5
	Іноземна мова	3,5	1+0,5 3,5
Математична	Математика	4+1	4+1
Природнича	Інтегрований курс « Пізнаємо природу»	1,5+0,5	1+1
	Географія	-	1+1
Соціальна і здоров'язберезувальн а	Інтегрований курс соціальної і здоров'язберезувально ї освітньої галузі «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
	Курс соціального, емоційного та етичного спрямування. Етика	0,5	0,5
Громадянська та історична	Інтегрований курс історії та громадянської освіти.	1	-
	Історія України.	-	1+0,5
	Всесвітня історія	-	0,5+0, 5
Технологічна	Технології	1+1	1+1

Інформатична	Інформатика	1	1
Мистецька	Інтегрований курс мистецтва	1+1	1+1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури)		26	29
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		5	7
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31
ВСЬОГО		29	32

Додаток 4

Навчальний план для учнів 7 класу на 2024-2025 навчальний рік

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень
Мовно- літературна	Українська мова	3
	Українська література	1,5+0,5
	Зарубіжна література	1+0,5
	Іноземна мова (англійська)	3,5
Математична	Алгебра	2,5+0,5
	Геометрія	1,5+0,5
Природнича	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	1
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі «Здоров'я, безпека та добробут»	1+0,5
Громадянська та історична	Історія України	1+0,5
	Всесвітня історія	0,5+0,5
Інформатична	Інформатика	1
Технологічна	Технології	1+1
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	1+1

Фізична культура	Фізична культура	3
Разом (без фізичної культури+ фізична культура)		31+3
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		5,5
Варіативна складова (додаткові години)		-
Гранично допустиме навчальне навантаження		32
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		34

Додаток 5

Навчальний план для учнів 8- 9 класів на 2024-2025 навчальний рік

Освітні галузі	Предмети	Класи	
		8	9
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Іноземна мова (англійська)	3	3
	Зарубіжна література	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	-	1
Мистецтво	Мистецтво	-	-
		-	-
		1	1
Математика	Математика	-	-
	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-
	Біологія	2	2
	Географія	2	1,5
	Фізика	2	3
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2

Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура**	3	3
Разом		28,5+3	30+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		31,5	33

